

Verslag

“iParticipate! Seminar on increasing participation of all young people in different decision making processes on national level” (Letland, 13 – 16 mei 2013)

Samenstelling van de delegatie

Joost VAN HAELST
Coördinator Kinderrechten
Afdeling Jeugd
joost.vanhaelst@cism.vlaanderen.be
<http://www.sociaalcultureel.be/> & www.jeugdbeleid.be

Lotta COENEN
Jongerenambassadeur
Vlaamse Jeugdraad
<http://www.vlaamsejeugdraad.be/>

Vera HOOGSTEYNS
Jong & Van Zin vzw
Vera@Inpetto-Jeugddienst.be
<http://www.inpetto-jeugddienst.be/>
<http://www.jongenvanzin.be>

Mathijs WOUTERS
Jeugddienst Globelink vzw
mathijs@globelink.be
<http://www.globelink.be/>

Yannick LECLERCQ
Jongerenambassadeur
Vlaamse Jeugdraad
<http://www.vlaamsejeugdraad.be/>

1. Beschrijving van het programma, reflectie en opvolging

➤ **Beschrijving van het programma**

Zie algemeen verslag

➤ **Eigen reflectie**

- **Wat is interessant voor Vlaanderen/lokaal niveau/eigen werking?**

In eerste instantie is het natuurlijk boeiend om na te denken over participatie op zich. Ontdekken hoe andere landen, maar ook andere spelers in het Vlaamse jeugdwerklandschap en jongeren(ambassadeurs) zelf nadenken over participatie vinden we altijd een meerwaarde.

Voor ons was het vooral opmerkelijk hoe ver Vlaanderen staat als het op participatie van jongeren aankomt. De manier waarop jongerenparlementen, jeugdraden etc. instrumenten geworden zijn die in het Vlaamse landschap op zeer veel plaatsen ingebed zijn, is opmerkelijk. Na dit seminarie in Letland beseffen we des te meer dat Vlaanderen moet investeren in het in stand houden van deze graad van jongerenparticipatie. Meer participatie mag natuurlijk altijd, maar het in stand houden van de goede praktijken die er reeds zijn, is zeker en vast een eerste aandachtspunt.

- **Wat zijn gelijkenissen en verschillen?**

De socio-economische toestand van de Baltische staten verschilt sterk met die in Vlaanderen. Heel wat jongeren uit de Baltische staten vertrekken om elders in Europa werk te zoeken. Vooral Letland en Litouwen worden geconfronteerd met steden en gemeenten waar nog maar weinig jeugd aanwezig is, wat het werken rond participatie van die jongeren er niet makkelijker op maakt.

Daarnaast is er in de Baltische staten ook stevig gesnoeid in het budget voor jeugdwerk, wat naar de werking van de organisaties aanwezig tijdens het seminar uiteraard grote gevolgen heeft.

De specificiteit van de Vlaamse (en bij uitbreiding Belgische) situatie, waarbij het jeugdwerk (en bij uitbreiding het middenveld) veelal een sterke stem heeft in het publieke debat is een verschil dat ons zeker sterk opgevallen is. Dit blijkt in de Baltische staten verre van evident.

- **Waarom zou iets bij ons wel of niet werken?**

We beseffen dat het niet evident is om praktijken uit een andere context over te brengen naar onze, toch wel zeer specifieke, Vlaamse situatie. Veel van de voorbeelden die besproken werden (bv. Jeugdtraden, jongerenbevragingen, structured dialogue, etc.) zijn bovendien reeds geïmplementeerd in Vlaanderen.

- **Wat heeft je getroffen? Aan het denken gezet?**

De diversiteit in het kijken naar participatie van jongeren. Een deel van deelnemers had een formele kijk op participatie, waarbij jongeren (meer) moeten participeren aan bestaande overleg- en participatiestructuren: jongeren geven hun mening / ideeën en hiermee gaat de bevoegde instantie/overheid er verder mee aan de slag. Een ander deel zag meer mogelijkheden in het zoeken naar nieuwe manieren van participatie waarbij er ook gekeken werd naar een wisselwerking en samenwerking tussen jongeren en de bevoegde instantie/overheid.

➤ **Verdere opvolging**

Wat zijn suggesties van thematieken/mogelijkheden/relevantie voor verdere samenwerking?

- Een suggestie is om het thema 'Youth Participation' aan te pakken vanuit een actueel thema binnen de landen die aanwezig zijn op het seminarie. Het thema 'youth participation' wordt eerst heel concreet, vanuit de praktijk aangepakt aan de hand van een thema. Waarna men breder kan kijken en verschillen in visie en invalshoek aan bod kan laten komen.

Deze werkwijze kan beantwoorden aan de verwachtingen bij de deelnemers naar het leren kennen van goede praktijkvoorbeelden betreffende een thema (bvb arbeid, vrijetijdsbesteding, duurzame ontwikkeling, seksualiteit, ...), en tegelijkertijd ook het meenemen van algemene invalshoeken betreffende participatie.

2. Terugkoppeling ten aanzien van het Jeugd(werk)beleid

Doelstellingen

Aan het begin van het seminar zijn we gestart met een korte sessie om persoonlijke en nationale goals te formuleren inzake het seminar zelf. Voor Vlaanderen zijn daar volgende doelen uitgekomen:

1. We weten meer over jongerenparticipatie buiten de gestructureerde dialoog en de jeugdtraden
2. Collega's inspireren en jongeren motiveren tot jongerenparticipatie
3. Gesprekken voor jongerenparticipatie voor -18-jarigen
4. Hoe écht rekening houden met de mening van kinderen en jongeren

Doelstelling 1, 3 en 4 waren doelen te bereiken tijdens het seminar zelf. Ieder op zijn eigen manier heeft dit kunnen realiseren. Het thema van de gestructureerde dialoog werd zeer duidelijk gemeden. Er zijn hier evenwel al zeer veel events, evaluaties, etc. rond, zodat ook de deelnemers hier niet de grootste behoefte aan hadden. Een andere zaak was de participatiemogelijkheden van -18-jarigen; het was duidelijk dat dit niet voor iedereen even belangrijk is. Toch hebben we dit onderwerp enkele malen kunnen aanraken. Ten slotte zijn doelstellingen 2 en 4 terug mee te nemen naar Vlaanderen. Omdat we

onzelf deze doelstellingen hebben gezet, zijn we gemotiveerd om hier mee aan de slag te gaan. Zoals eerder vermeld wordt er een gezamenlijke – internationale – toolkit gecreëerd met verschillende aspecten (zie bijlage: ¡Participate! The Report of the Seminar on Increasing Participation of All Young people in Different Decision-Making Processes - Annex 1 – The Toolkit), maar ook hebben we zelf concrete acties geformuleerd.

Acties

Hoe willen we het seminar omzetten in actie? Naast de concrete tools die in de toolkit staan en die we zullen verspreiden in onze organisaties zelf en onze netwerken, hebben we ook enkele andere punten die bij ons zijn opgekomen door het seminar bij te wonen. Hier zijn onze concrete plannen:

- Kinder- en jongerenraad beter structureren en uitbouwen. Hierbij zou de kinderraad van Hove een pilootproject kunnen zijn om andere gemeenten aan te steken met dit initiatief. Zeker met het oog op -18-jarigen is dit een goed initiatief (zie verder).
- Voor de VJR wordt eveneens een verslag geschreven en zal er ook een presentatie komen met de toolkit voor het team PIT (Participatie & Informatie). We proberen hierbij meteen goede tools aan te bieden inzake lopende of geplande trajecten zoals de acties naar aanleiding van de verkiezingen in 2014 om jongeren te informeren en te laten participeren.
- Jeugdorganisaties willen meer kruisbestuiving met betrekking jeugdparticipatie tussen hen realiseren. Hiervoor zullen ze een netwerk uitbouwen tussen de organisaties, met als doel tussen lokale werkingen meer samenwerking en informatie-uitwisseling te creëren. Op deze manier kunnen er bruggen worden gebouwd tussen de verschillende 'eilanden'. Belangrijk is dat ook de Vlaamse Jeugdraad en de Afdeling Jeugd hierin betrokken zijn. Platform vraagt om consensus en een verplicht engagement, een netwerk is vrijblijvender, organisaties kunnen zich aandienen bij voor hen interessante onderwerpen. Ze leren door projecten samen op te bouwen en/of uit te wisselen.
- Organisaties kunnen zichzelf meer in de media brengen en informatie aanreiken om een positiever beeld over jeugd(participatie). Belangrijk hierbij is dat jongeren het woord zelf opnemen, als extra voorbeeld van jeugdparticipatie.

Pilootproject Kinderraad Gemeente Hove

In de gemeente Hove zal de lokale jeugdraad een piloot project opstarten om participatie van kinderen in het beleid tussen 10-12 jaar te stimuleren. Hiervoor zal er een kinderraad georganiseerd worden. De kinderraad steunt op dezelfde principes als een gewone jeugdraad maar zal aangepast worden naar het niveau van de kinderen. Zo zal er naast het advies schrijven naar de gemeenteraad ook getracht worden om de kinderen extra informatie te geven over de werking van de lokale politiek. Dit heeft als doel om kinderen op een jonge leeftijd kennis te laten maken met beleidsvorming zodat ze wanneer ze moeten gaan stemmen al ervaring hebben over hoe de politiek werkt.

Om geëngageerde kinderen te zoeken voor de kinderraad zal er worden samengewerkt met de lokale scholen. Elke klas van het 5^{de} en het 6^{de} leerjaar mag maximum 2 leerlingen naar de kinderraad sturen. De leerlingen engageren zich dan voor minimaal 1 jaar voor de kinderraad. Er zullen 4-6 bijeenkomsten georganiseerd worden over een periode van 1 schooljaar. Tijdens deze bijeenkomsten mogen de kinderen hun eigen problemen op tafel leggen en zal de jeugdraad ook vragen geven aan de kinderraad.

De kinderraad zal hier dan onder begeleiding van enkele jeugdraad leden of jeugddienst debatteren. Met de output van deze debatten kan er mogelijks een advies geschreven worden of wordt er een actie gepland om dit probleem onder de mensen te brengen

3. Evaluatie

➤ Informatie over de organisatie van het bezoek, o.a.

- Logement

Dit was zeer goed verzorgd. We hadden zeer nette kamers waar we in alle rust konden slapen, het sanitair was zeer zuiver, het eten was in orde en het personeel behulpzaam.

- Begeleiding

Alles was goed voorbereid vanuit het gastland. We werden goed ontvangen en hebben niets zelf moeten zoeken. Er was een locatie voorzien om onze bagage te stockeren in Riga (tijdens een korte wandeling door de stad), vervolgens werden we met een busje naar Sigulde vervoerd. Ook daar werden we hartelijk ontvangen.

- **Beantwoordde de inhoud en de uitwerking van het programma aan de verwachtingen**

Het programma was zeer goed voorbereid. De begeleider/trainer had een specifiek idee over wat hij wilde bereiken met de groep. Het was de bedoeling om samen een handboek over participatie te schrijven. Doordat het geheel erg product- en outputgericht was, was er vaak weinig ruimte voor discussie.

➤ **Slotconclusie**

De organisatie van deze vierdaagse in Letland was prima. De begeleiding ter plaatse zorgde er voor dat alles vlot verliep. Inhoudelijk was het soms moeilijk om eerlijk te blijven. De situatie in de Baltische staten verschilt zodanig van de situatie in Vlaanderen (economisch maar ook qua implementatie van structuren in de praktijk) dat het soms moeilijk was om op dezelfde lijn te zitten voor discussies. Ondanks deze moeilijkheid werden het vier zeer boeiende dagen. Het was bovendien een mooie kans om Vlaamse jongerenambassadeurs te leren kennen en om in discussie te gaan met Vlaamse partners.

4. Documentatie

➤ Publicaties

<http://www.salto-youth.net/rc/participation/participationpublications/>

<http://www.salto-youth.net/downloads/4-17-2015/YouthInfluenceTheRealDeal.pdf>

http://www.iyfnet.org/sites/default/files/WW_Youth_Participation.pdf